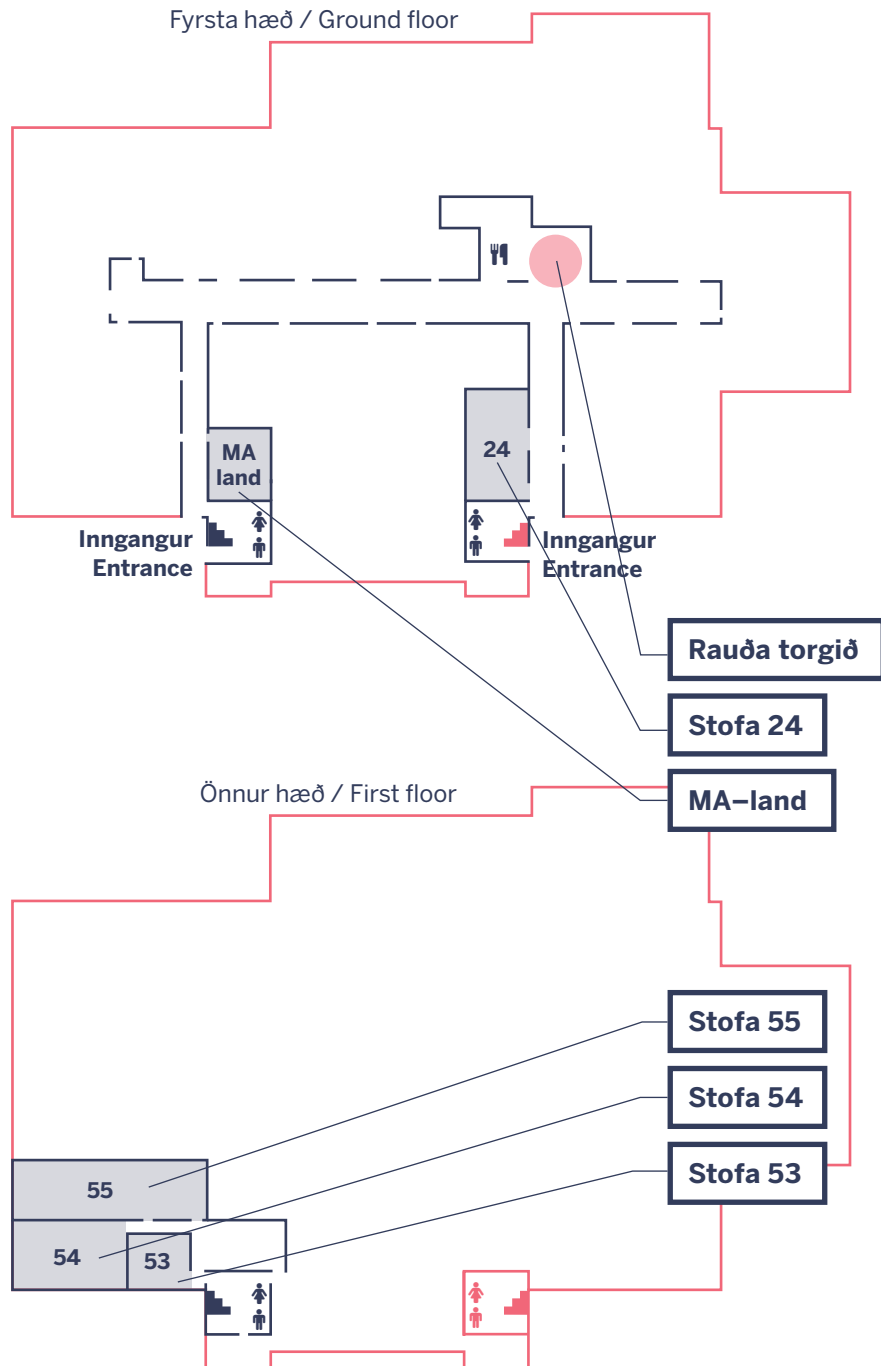

18.

—
19. febrúar 2016

HUGARFLUG

Laugarnesvegi 91

Stofa 24

Rauða torgið

18.00 UPPTAKTUR / PROLOGUE

Rolf Hughes: Monstrous Research Strategies: On Creating an Experimental Flying Circus

18.45 SAMRÆÐUR / DIALOGUE

Rolf Hughes og Fríða Björk Ingvarsdóttir, IAA Rector, discuss challenges and opportunities in research-based education in the field of the arts. Chair: Ólöf Gerður Sigfúsdóttir, IAA Director of Research Services.

Fimmtudagur / Thursday

19.30**MÓTTAKA / RECEPTION****Rolf Hughes Biography**

A prose poet and disciplinary nomad, Hughes has been actively promoting innovative forms of artistic and trans-disciplinary research over the past twenty years.

Hughes is Head of Research and Professor of Artistic Research at Stockholm University of the Arts (inaugurated 2014). He has been expert advisor for artistic research at the Swedish Research Council, the Norwegian Artistic Research Programme, and the Austrian Programme for Arts-based Research (PEEK); Guest Professor in Design Theory and Practice-Based Research at Konstfack University College of Arts, Crafts and Design (2006–2014); Senior Professor in Research Design at Sint-Lucas School of Architecture (KU–Leuven, Belgium), where he helped create and develop an international, design-led PhD. programme (2007–2013). He has also served two terms as Vice President of the international Society for

Artistic Research (elected by the SAR membership 2011–2013, unanimously re-elected 2013–2015).

Hughes holds a First Class degree in English and Related Literature (University of York), an MA (with Distinction) in Creative Writing and the first ever PhD. in Creative and Critical Writing funded by the British Academy from the University of East Anglia, UK. He is currently exploring the potential contribution of magic and the circus arts to the conception and design of a third millennium experimental research laboratory. Writing and theatre remain central to his endeavour to link diverse forms of experience, expertise, and knowledge.

Stofa 24 18.00–18.45

Upptaktur / Prologue**Rolf Hughes****Monstrous Research Strategies:****On Creating an Experimental Flying Circus**

This presentation yokes together different research traditions to explore monstrosity as a research strategy that spans conventions of scientific and artistic research traditions to create a hybrid “transdisciplinary” (i.e. monstrous) research form. I will argue that such forms are risk-led and prone to failure, but also best placed to create “innovative” research. They are also most appropriately communicated through “monstrous” formats. My own artistic practice is within the field of the prose poem – itself a “monstrous” yoking together of two seemingly disparate genres – my PhD (from UEA) was similarly within “Creative and Critical Writing”, and my professional practice over the past twenty years has taken place within the field of artistic research, which can also be described as a monstrous category in its collision of two distinct terms (the arts and research, which until relatively recently has been associated with the scientific).

Monsters destabilise identity, genre, disciplinarity – i.e. categories that make claims on authority. Monstrosity is the site of experimentation, where certainties are torn apart and stitched together in new formations. One such site of experimentation is my current endeavour to bring together the nascent field of circus arts research with the established field of space research.

Circus arts research is a space of radical transformation, a theatre of becoming, full of magic and enchantment. It subverts the tools of assessment applied to other research and demands new approaches. The scientific gaze has observed, measured, sampled and probed the conundrums of complex environments, yet has neglected the transformative space of circus arts research where there are no guarantees, only the exploration of limits. Traditional spaces such as tent, big top or street are now joined by other spaces that nurture different kinds of encounters, expressions, bodies, and new forms of existence. Space is certainly a space of and for monsters, it is just we have failed to articulate it as such, perhaps drawn to more domestic (or colonizing) visions due to our fear of

the unknown.

One such site of monstrous experimentation is starship Persephone. It takes the form of an experimental environment in which the nature of life itself is being choreographed into existence through the interactions of its bodies, spaces and the many potential relationships between them. Persephone’s laboratory is a living body produced by countless prototypes and relationships between human and nonhuman agents. It seeks new questions rather than particular affirmations or definitive answers. It is an instrument of radical reinvention of a world we thought we knew. These experimental terrains encapsulate the bold explorations and inventions of circus arts research whose myriad tumbling relationships shape the character of this world. Persephone’s principal investigator, Rachel Armstrong, Professor of Experimental Architecture at Newcastle University School of Architecture, and Rolf Hughes, Head of Research at the newly created Stockholm University of the Arts, are working together to explore monstrous methodologies and materials, and how these might contribute to the creation of a third millennium experimental research laboratory. My presentation will outline work so far and how a paradigm of monstrosity is at the core of the project’s design-led research.

Stofa 24 18.45–19.30

Samræður / Dialogue

Rolf Hughes og **Frída Björk Ingvarsdóttir**, IAA Rector, discuss challenges and opportunities in research-based education in the field of the arts. Chair: **Ólöf Gerður Sigfúsdóttir**, IAA Director of Research Services.

Rauða torgið

Stofa 53

Stofa 54

Stofa 55

MA-land

8.45 MORGUNKAFFI / COFFEE

Föstudagur

9.00

/ Friday

**ÓDAUÐLEG VERK:
LÓÐRÉTT RANNSÓKN**
Steinunn Knútsdóttir**ÞORKELL, ÞJÓÐLÖGIN
OG ÞORPIÐ: TÓN MÁL Í
SÖNGTÓNLIST ÞORKELS
SIGURBJÖRNSSONAR**
Svanfríður H. Gunnarsdóttir
Hróðmar I. Sigurbjörnsson**ENVIRONMENTAL
INTERPRETATION AND/AS
ARTISTIC RESEARCH**
Shauna Laurel Jones
Guðbjörg Runólfsdóttir

10.00

INTER || ACT
Reuben Fenemore**HUGMYNDIR UM
ÍSLENSKAN HLJÓÐHEIM**
Þorbjörg Daphne Hall
Ingibjörg Fríða Helgadóttir
Ingibjörg Ýr Skarphéðinsdóttir**HRINGRÁS HLUTANNA**
Hildigunnur Birgisdóttir
Þorgerður Ólafsdóttir
Halldóra Gestsdóttir
Ingibjörg Petra Guðmundsdóttir**WILLOW PROJECT**
BA Product Design students
Thomas Pausz
Gústaf Jarl Viðarsson
Tinna Gunnarsdóttir

11.30 HÁDEGISHLÉ / LUNCH

12.00 RÁMA – ÞÁTTTÖKUVERK

Berglind María Tómasdóttir
Einar Torfi Einarsson
Tinna Þorsteinsdóttir

12.30

STAFRÆNAR SVIÐSLISTIR
Gréta K. Ómarsdóttir
Ragnheiður H. Leifsdóttir
Sigurjón B. Sigurjónsson**TILVILJANASTOFAN**
Vigdís Jakobsdóttir
Guðbjörg R. Jóhannesdóttir**ÞEKKINGARSKÖPUN
Í MYNDLIST**
Anna Líndal
María Dalberg
Helga Þórsdóttir**ÍSLENSKA OG LETUR**
Sigurður Ármannsson
Eiríkur Rögnvaldsson
Baldur Sigurðsson
Dan Docherty

14.00

**TÓNLISTARNÁM
Á 21. ÖLDinni**
Berglind María Tómasdóttir
Elín Anna Ísaksdóttir
Hróðmar I. Sigurbjörnsson,
Kristín Valsdóttir
Tryggvi M. Baldvinsson
Sigurður Halldórsson
Þóra Einarisdóttir
Þorbjörg Daphne Hall**DOING LANGUAGE
TOGETHER**
Julia Lockheart
Dóra Ísleifsdóttir
Guðbjörg R. Jóhannesdóttir
MA Design students**HUGUR OG VERULEIKI:
FYRSTU METRAR
SKÖPUNARFERLIS**
Erling Klingenberg
Hekla Dögg Jónsdóttir
Hulda Stefánsdóttir
Jóhannes Dagsson
Ólafur Sveinn Gíslason**LISTIR TIL AÐGERÐA,
SÖGUR AF VETTVANGI**
Ásthildur Jónsdóttir
Hugrún Þorsteinsdóttir
Guðrún Gísladóttir
Ása Hlín Svavarsdóttir
Vigdís Gígja Ingimundardóttir
Ingiríður Harðardóttir
Magnús Gylfi Gunnlaugsson
Rósa Gunnarsdóttir

15.30 KAFFIHLÉ / COFFEE

16.00

**FRAMTÍÐARSÝN:
SAMGÖNGUR, BORGIR
OG TRÁMA**
Anna María Bogadóttir
Hafsteinn Helgason
Sigrún Alba Sigurðardóttir**ÞRÓUN SJÁLFBÆRS
SAMFÉLAGS**
Allyson Macdonald,
Ari Trausti Guðmundsson,
Árni Stefán Árnason, Bjartmar
Alexandersson, Guðrún
Tryggvadóttir, Jóhann Björnsson,
Kristján Leósson, Margrét S.
Eyvindardóttir, Ólöf Ágústína
Stefánsdóttir, Ósk Vilhjámsdóttir,
Sigurður Björnsson, Tinna
Gunnarsdóttir**VEGGIR, SVIÐ
OG FLUTNINGUR**
Karina H. Morero
Njörður Sigurjónsson
Pétur Jónasson

17.30 EFTIRMÁL / EPILOGUE

Stofa 53 09.00–10.00

Ódauðleg verk: lóðrétt rannsókn**Steinunn Knútsdóttir**

Áhugaleikhúss atvinnumanna var stofnað í maí 2005 og er hópur atvinnufólks í sviðslistum sem hefur áhuga á frelsi til óháðrar listsköpunar í leiklist. Markmiðið með starfinu er að skapa framsækin og áleitin sviðslistaverk sem í eðli sínu eru samtál við áhorfendur en ekki neysluvara.

Frá stofnun leikhússins hefur hópurinn unnið að kvintólógiú um mannlegt eðli „Ódauðleg verk“ og lauk verkefninu á 10. starfsári leikhópsins haustið 2015 með frumsýningu síðasta verksins á Lókal og RDF þar sem verkin fimm voru öll flutt. Öll umgerð sýninganna er einföld enda er markmið leikhússins að gera sem mest með sem minnstum tilkostnaði en leikhúsið tekur ekki aðgangseyri á sýningar sínar og er því óháð markaðsöflum. Um leið og verkin eru hvert um sig rannsókn á mannlegu eðli eru þau einnig tilraun með leikhússformið, þau skyggjast inn í mannlegt eðli og feta sig inn að innsta kjarna mannsins.

Steinunn Knútsdóttir, listrænn stjórnandi Áhugaleikhúss atvinnumanna fjallar um 10 ára vinnu leikhópsins að Ódauðlegum verkum og gerir grein fyrir því faglega og samfélagslega samhengi sem verkin spretta úr. Fjallað verður um hugmyndafræði leikhússins, aðferðafræði og gerð grein fyrir þeim álitamálum sem starfsemi leikhópsins hefur rótað upp með starfsemi sinni. Steinunn Knútsdóttir deildarforseti sviðslistadeildar LHÍ lauk BA gráðu í Guðfræði frá HÍ 1991. Hún stundaði leiklistarnám í Árósum í Danmörkum og lauk síðar meistaranámi í leiklistarfræðum og leikstjórn frá De Montfort háskólanum í Leicester, Englandi og diplómanámi í leikstjórn undir Jurij Alschits hjá SCUT.

Steinunn hefur leikstýrt og stundað leiklistarkennslu hérlendis og erlendis en hún var stundakennari við leiklistadeild LHÍ frá 2001 – 2011 þegar hún tók við stöðu deildarforseta. Um árabíl var Steinunn annar listrænna stjórnenda Lab Loka sem hefur staðið fyrir rannsóknnum og tilraunum á sviði sviðslista og var listrænn ráðunautur Borgarleikhússins um þriggja ára skeið. Hún er listrænn stjórnandi Áhugaleikhúss atvinnumanna og Netleikhússins Herbergi 408. Steinunn var í rannsóknarleyfi á haustmisseri þar sem hún vann að bók um Ódauðleg verk Áhugaleikhúss atvinnumanna.

Stofa 54 09.00–10.00

Porkell, Þjóðlögin og Þorpið: tónmál í söngtónlist Porkels Sigurbjörnssonar**Svanfríður H. Gunnarsdóttir: Þjóðlögin og Porkell – Meðhöndlun Porkels Sigurbjörnssonar á íslenskum þjóðararfi í verkum sínum**

Þjóðlegasti parturinn af söngarfi okkar Íslendinga er tví-söngurinn en fast á eftir honum fylgja þjóðlögin, sem upphaflega sigldu yfir hafið og urðu íslensk við meðhöndlun þjóðarinnar. Við útbreiðslu laganna tóku þau breytingum og þróuðust þannig áfram þegar flytjendur fylltu í þær eyður sem myndast höfðu við munnlega geymd. Þegar lögin hafa dvalið lengi hér á landi og eru jafnvel orðin samtvinnuð rötum þjóðarinnar eiga þau rétt á að teljast íslensk. Það er í eðli þjóðlaganna að þróast með þjóðinni, líkt og gerist þegar tónskáld flétta þau saman við tónsmíðar nútímans.

Porkell Sigurbjörnsson var eitt þeirra tónskálda sem leitaði í íslenskan þjóðararf við tónsmíðar sínar, þá sérstaklega fyrir söng- og kórtónlist sína. Porkell var mjög meðvitaður um sitt starfsumhverfi og í raun má segja að það sem fyrst og fremst einkenndi tónskáldið Porkel var hagkvæmnin. Nálgun Porkels í tónsmíðum sínum var mjög afmörkuð, hugmyndafræði hans einkennist af því að „gera meira við minna“ og oft fær maður tilfinningu fyrir því að allt sé nákvæmlega á sínum stað. Hann samdi gríðarlega mikið af tónlist og eftir hann liggja yfir 100 útsetningar á íslenskum þjóðlögum, þjóðkvæðum og –vísam.

Niðurstöður úr rannsókn á tónmáli í söng- og kórverkum þjóðlagatónsmíða Porkels verða kynntar á Hugarflug. Til samanburðar verður einnig litið til annarra söngverka til að átta sig á misjafni nálgun Porkels í tónsmíðum eftir eðli og tilgangi verkanna.

Hróðmar I. Sigurbjörnsson: Níu lög úr Þorpinu – Rýnt í tónmál Porkels Sigurbjörnssonar

Jón úr Vör gaf út sína þriðju ljóðabók, Þorpið, árið 1946. Bókin var afar umdeild og mikill styr stóð um hana á sínum tíma. Rúmum þrjátíu árum síðar semur Porkell Sigurbjörnsson lagaflokk sinn að beiðni Ólafar Kolbrúnar Harðardóttur og frumflutti ásamt henni á Listahátíð í Reykjavík 20. júní 1982. Að sögn Porkels vantaði Ólöfu

„eitthvað annað til að syngja“ og ef hún hefði ekki minnst á þetta við sig er ekki víst að þessi lög hafi orðið til. Hugmyndafræði Þorkels varðandi tónsmíðar sínar gekk einmitt út á það að semja það sem vantaði og hefst hann handa við að semja lagaflokk sem að umfangi og listfengi bætist í hóp örfárra íslenskra sönglagaflokka.

Tónmál Þorkels Sigurbjörnssonar í Porpinu er áhugavert rannsóknarefni. Þorkell, sem er þekktur fyrir sparsemi og nýtni varðandi efnivið, fer óvenju fjölbreytta leið í túlkun sinni á ljóðum Jóns úr Vör. Eins og í flestum verkum Þorkels er þó eins og hver tónn skipti máli, í hverju lagi verður til sjálfstæður heimur tónvefnaðar þar sem þróun og úrvinnsla hugmynda er skýr og klár. Margbrotið tónmálið er byggt á tónmengjum úr mismunandi áttum, andstæður eru drifkraftur framvindunnar sem birtist í vali ljóðanna og markvissri útfærslu þeirra. Hvert lag er ferskt framhald þess sem á undan fór og smám saman byggist upp samstæður heimur sem styrkist og skýrist við hvert nýtt sjónarhorn.

Stofa 55 09.00–10.00

Environmental Interpretation and/as artistic research

Shauna Laurel Jones og Guðbjörg Runólfsdóttir

Environmental interpretation, or the framing and imparting of the value of the natural world, has been used as a tool by park rangers and natural area managers for nearly a century. Through guided tours, signage, and multimedia features, environmental interpretation communicates information about nature as we know it but also sparks interest, enhances connectedness to the environment and, ideally, helps cultivate an ethics of conservation. In 2015, Shauna and Guðbjörg collaborated on an applied research project to assess the current status of environmental interpretation in Reykjavík's open spaces and to identify opportunities for improvement. Sponsored by the Icelandic Student Innovation Fund, this research drew upon Shauna's background in art history, Guðbjörg's background in anthropology, and both scholars' current academic work in environmental studies. In their final report, the two suggested that some of the most effective existing means of interpretation were in fact intended as works of art, and that the City of Reykjavík should consider

further artistic interventions as a way of providing engaging, meaningful environmental interpretation in its urban and suburban green spaces.

For Hugarflug 2016, Shauna and Guðbjörg propose an hour-long forum for discussing the relevance to artists of principles of environmental interpretation, and the importance to environmental scientists of artists' contributions to nature conservation. The event will begin with a summary of the research on Reykjavík's green spaces and then invite feedback and debate from a four-person panel. Panelists include **Mariana Tamayo**, conservation biologist at the University of Iceland, and **Ósk Vilhjálmsdóttir**, visual artist and nature guide (additional participants to be confirmed). The event will serve as an important opportunity for cross-disciplinary dialogue on the value of urban nature, local environmental governance, and creative solutions to environmental challenges.

Stofa 53 10.00–11.30

INTER || ACT (English)

Reuben Fenemore

Inter || Act is an interdisciplinary performing arts workshop aimed at encouraging performers from any field to explore their full potential within the performance realm. By borrowing elements and skills from other art forms, participants are given new tools to approach crafting their art. Pushing the boundaries between the arts will challenge performers to open up and observe from different perspectives in order to form a holistic and versatile performer. Combining music, theatre, dance and movement, the aim is to explore new methods of performance, communication and stage craft. The workshop will utilise diverse exercises in order for participants to harness new skills. Participants are trained in:

- AWARENESS for themselves, their bodies, an ensemble and the audience
- Creating an ENGAGING performance and ENGAGING the audience
- increasing performance CONFIDENCE

Taking participants out of their comfort zones allows for adaptability, versatility and improvisational skills. The workshop consists of warm ups, activities, group performances and reflection. The workshop will also aim

to challenge the notion of ‘error’ or ‘mistakes’ and the negative connotations that are often associated with these terms. Error is an opportunity in performance, and by exploring this idea, the aim is for participants to rethink this term and instead search for the opportunities in error. In addition, the project will experiment with ‘flow’. Flow is the mental state of operation in which a person performing an activity is fully immersed in a feeling of energized focus, full involvement, and enjoyment in the process of the activity. This is to help performers deliver a more natural and relaxed performance and eliminate performance anxiety and stress, which all too often holds us back from our performance potential. Overall, the Inter || Act workshops are intended to explore performance through diverse elements, equipping performers with new tools to approach their craft in a fun, encouraging and safe environment. The workshop requires six or more participants.

Stofa 54 10.00–11.30

Hugmyndir um íslenskan hljóðheim

Í málstofunni verður ljósi brugðið á ólíkar hugmyndir fólks um íslenskan hljóðheim. Margir hafa velt vöngum yfir fjölbreytileika íslensks hljóðheims og áhrifavöldum hans. Algengt er að sjá umræðu um áhrif náttúru og landslags á tónlistina en sitt sýnist hverjum og hafa tónlistarmenn lengi verið tregir til þess að svara þessum spurningum afdráttarlaust. Í fyrsta hluta málstofunnar verður fjallað um þær hugmyndir sem hafa litað orðræðu um íslenska tónlist sem mest. Þá verður kynnt til sögunnar verkefni sem unnið var síðast liðið sumar af þremur nemendum í tónlistardeild LHÍ, styrkt af Nýsköpunarsjóði námsmanna. Rannsakaðar voru hugmyndir um íslenskan hljóðheim á nýstárlegan hátt en þróuð var ný aðferðafræði á sviði skapandi tónlistarmiðlunar til þess að safna gögnum. Niðurstöður bæta öðru sjónarhorni við þá þekkingu sem til er fyrir, þar sem áhersla er lögð á tónlistarlega úrvinnslu. Þessi aðferð býður upp á aðra tjáningarmöguleika en talað mál og því var búist við öðrum og annars konar niðurstöðum en áður hafa komið. Helstu niðurstöður verða kynntar og settar í samhengi við þær hugmyndir sem hafa ráðið ríkjum í skrifum um íslenska tónlist fram til þessa. Aðferðafræðin verður útskýrð og fjallað er um hvernig gekk að samræma tvær mjög ólíkar nálganir, rýnihópa og skapandi tónlist-

arsmiðjur. Að lokum verður fjallað um tónverkið sem unnið var uppúr rannsóknarniðurstöðunum.

Porbjörg Daphne Hall: „Meet You Again in Midsummer Gold“: Endurtekna hugmyndir og ný gögn

Fjallað verður um hvers vegna ráðist var í þetta rannsóknarverkefni sumarið 2015 en fram til þessa hafa rannsóknir á íslenskum hljóðheimi verið bundnar við orðræðu og einskorðað sig við hvernig fólk tjáir sig um og túlkar íslenska tónlist. Lítið hefur farið fyrir greiningu á tónlistinni sjálfri og í þau fáu skipti sem tónlistin er rædd er það á yfirborðskennandan hátt og án skilgreindra dæma. Gerð verður grein fyrir hvaða hugmyndir hafa verið ráðandi þegar kemur að íslenski tónlist og er byggt á gögnum úr fjölmörgum og tónlistargagnrýni. Þær niðurstöður eru svo settar í samhengi við rannsóknina. Eftir vinnusmiðjurnar liggur mikill gagnabanki sem býður að hluta til frekari úrvinnslu. Lögin þrjú einkennast af sterkri tengingu við náttúruna, tilfinningum, lýsingum á andstæðum og vísunum í íslenskan menningararf. Helstu ályktanir eru þær að hugmyndir Íslendinga tengist mun stærra tímabili í tónlistarsögunni og eigi rætur í menningararfinum en að hugmyndir erlendra séu litaðar af þeirri tónlist sem vinsælust og þekktust er í dag.

Ingibjörg Fríða Helgadóttir: Hvernig er hægt að fá óreynda tónlistarmenn til að tjá sínar hugmyndir í tónlist?

Í erindinu verður fjallað um aðferðafræðina sem notuð var við rannsóknina og gagnabankann sem eftir hana liggur. Rannsakendur undirbjuggu rannsóknartónlistarvinnusmiðjur þar sem tveimur þekktum aðferðum, hvorum á sínu sviði, var blandað saman: rýnihópum og tónlistarvinnusmiðjum með aðferðum skapandi tónlistarmiðlunar. Markmið hennar var að nálgast hugmyndir fólks um íslenskan hljóðheim á nýstárlegan hátt. Rannsóknin fór fram sumarið 2015 með þremur mismunandi rýnihópum: 1) erlendum búsettum á Íslandi, 2) Íslendingum og 3) íslenskum tónlistarmönnum. Hver hópur samdi „íslenskt lag“ í gegnum skipulagðar vinnusmiðjur sem höfðu verið lagaðar að nýrri aðferðafræði (post-it æfingu, vinnubókum, „spuna með tilgang“ og fleiru). Niðurstöðurnar voru í formi tónlistar og ummæla (bæði skriflegra og hljóðritaðra) og

sýndu að aðferðirnar skiluðu flestar tilætluðum árangri.

Með þessari aðferðafræði mun gefast færi á að afmarka umræðu og tónsköpun við úrvinnslu á hugmyndum fólks á íslenskum hljóðheim og því mun greining á tónlistarlegum efnivið gefa dæmi um hvernig hugmyndirnar umbreytast yfir í hljóð. Þá veitir þessi aðferð einnig innsýn inn í ferli tónsköpunar og þeirrar umræðu/samræðu sem þar á sér stað sem venjulega er lokað utanaðkomandi.

Ingibjörg Ýr Skarphéðinsdóttir: „Inni í mér er hugmyndahvirfilbylur“ – Tónverk sem rannsókn

Í síðasta hluta málstofunnar verður tónverk frumflutt. Smíði þess var hluti af rannsókn sumarsins. Fyrst verður kynnt ferli og aðferðafræði tónsmíðar sem unnin var út frá gögnum rannsóknarinnar. Ákveðið var að notast eingöngu við texta og tónlist rýnihópa því þar var af nógu að taka. Titill tónverksins vísar í textabrot úr hópí Íslendinganna sem lýsir andrúmslofti vinnusmiðjanna einkar vel. Hljóðfæraskipanin endurspeglar það sem í boði var fyrir þátttakendur ásamt hljóðfærum sem tónlistarmennirnir höfðu með sér. Einnig var bætt við harmonikku þar sem einn þátttakenda undraðist fjarveru hennar því hún væri svo dæmigerð fyrir íslenska tónlist.

Verkið sjálf er síðan byggt upp af ýmsum mótífum og músíkólskum hugmyndum frá lögunum þremur sem urðu til í vinnusmiðjunum. Lögin voru svipuð þó hljómræn framvinda þeirra væri aldrei nákvæmlega eins og því reyndist auðvelt að taka stakar hugmyndir og skeyta þeim saman. Einnig birtast í tónverkinu nokkrar setningar úr vinnubókum þátttakenda sem lýstu upplifun þeirra á ferlinu öllu. Leikarar sjá um að lesa og túlka þessi orð yfir tónlistinni á meðan á flutningnum stendur. Líkt og í vinnusmiðjunum er lokaverkið hugsað þannig að flytjendur leiki nokkur hlutverk, þ.e. að sumir spili á eitt eða tvö hljóðfæri (til dæmis laglínuhljóðfæri og eitthvað slagverk) og syngi jafnvel líka. Því er endanlegur fjöldi flytjenda ekki ljós. Með flutningnum er vonast til þess að það gefist mynd af rannsóknarverkefninu sl. sumar og ferlinu sem gat af sér þessa tónlist; af gleðinni og sköpunarkraftinum sem bæði menntaðir tónlistarmenn og ólærðir einstaklingar færðu þessu verkefni.

Stofa 55 10.00–11.30

Hringrás hlutanna

Hildigunnur Birgisdóttir: “Alveg eins og eins” *

Vandamál sitt hvors sem þó er eins hefur fylgt mér frá þriggja ára aldri. Í rúm þrjátíu ár hef ég leitað svara. Í fyrirlestri mínum á Hugarflugi 2016 hef ég sett mér markmið. Ég mun taka saman þau svör sem sem birst hafa í myndlistarþrautum mínum undanfarin ár og komast að niðurstöðu. Hvenær er eitthvað eins, hvernig gerist það og er mögulegt að vera eins en einstakur? — hver er original? Fyrirlesturinn fer fram í máli og myndum.

* “eins” skv. Hildigunni Birgisdóttir (1983)

Þorgerður Ólafsdóttir: Þá, þegar

Undanfari sýningarinnar „Þá, þegar“ sem nú stendur yfir í Harbinger gallerí (16. janúar – 14. febrúar), nær til sumarsins 2014 þegar að listamaðurinn tók þátt í skráningu muna sem að fundust við uppgröft og rannsóknir við Mývatn á vegum Fornleifastofnun Íslands. Það sem vakti aðallega áhuga Þorgerðar var rauður plastbútur sem fannst í efsta lagi öskuhaugs við Helluvað. Plastmunurinn var skráður líkt og aðrir hlutir sem fundust og er nú í fimm ára rannsóknarferli áður en hann verður sendur til varðveislu í Þjóðminjasafnið.

Þessi rannsóknarferð varð til þess að síðasta vetur hefur Þorgerður verið að skoða, skrá og ljósmynda plastmuni í vörslu Þjóðminjasafnsins. Munirnir sem hún hefur nú lokið við að ljósmynda eru yfir 50 talsins og sífellt bætist í hirslur safnsins. Samkvæmt þumalputtareglu fornleifafræði teljast minjar ekki til fornminja nema að gripirnir séu 100 ára eða eldri. Í uppgrefti þurfa fornleifafræðingar samt sem áður að taka tillit til alls þess sem finnst á hverju rannsókuðu svæði. Meirihluti plastminjanna kemur frá höfuðborgarsvæðinu en töluverð aukning er á plasti frá strjálbýlla svæði. Undanfarin ár hefur því verið sífellt erfiðara að útiloka plasthluti sem finnast í efsta lagi uppgraftar, og vísa þeim strax frá sem sorpi, þó svo mörgu sé vissulega hent. Fornleifafræðingurinn hefur því mikið vald og ákvarðanir hans móta óhjákvæmilega söguna.

Þjóðminjasafnið hafði ekki hafið markvissa ljósmyndaskráningu á plastmunum í sinni vörslu þegar Þorgerður hafði samband við safnið. Ljósmyndirnar og upplýsingar um plastmunina eru nú aðgengilegar almenn-

ingi gegnum menningarsögulega gagnagrunninum sarpur.is.

Haldóra Gestsdóttir og Ingibjörg Petra Guðmundsdóttir: HugarRót – úrgangur verður að nytjahlut

Undanfarið ár höfum við unnið að því að rannsaka möguleika þess að nýta plast sem uppsprettu í hönnun og hugmyndavinnu. Skoðaðar hafa verið leiðir sem hægt er að fara í hugmyndavinnu og hönnun þegar kemur að endurnýtingu og „upcycle“ um leið og ný nálgun og fjölbreytni er höfð að leiðarljósi.

Á Hugarflugi munum við vera með hráefni, tæki og tól til þess að sýna þær aðferðir sem við höfum þróað varðandi þessa rannsókn. Þar munum við strauja nokkur lög af plasti, sníða og segja frá hvernig unnið er áfram með það. Þar að auki munum við vera með sýnishorn af því sem hægt er að gera.

MA-land 10.00–11.30

Willow Project

The session pivots around willow, which consists of around 400 species of trees and shrubs. Many of them are commonly seen in Iceland. In the autumn of 2015 a collaborative design workshop between IAA Product Design Program and Reykjavík Forest Association took place. The topic was willow. The first tree to grow in barren land seemed ideal to pave the way for further explorations into the young forest culture in Iceland.

A multimedia presentation will elucidate the research, where participants can engage with surprising material examples and get an insight into the metaphysical level of the inquiry. A lecture on decomposing matter will put the project into a wider context and a reflection from the collaborative foresters is likely to bring out latent possibilities.

Is the role of design in the post-industrial area to decompose and redefine matter itself? The structure of the seminar will consist of three talks followed by a constructive dialogue, chaired by **Tinna Gunnarsdóttir**.

Willow Project

Birta Rós Brynjólfsdóttir, Björn Steinar Jóhannesson,

Emilía Sigurðardóttir, Johanna Seelemann, Kristín Sigurðardóttir, Theodóra Mjöll Skúladóttir Jack, Védís Pálsdóttir.

Decomposing Matter:

Thomas Pausz – IAA

Forest Culture:

Gústaf Jarl Viðarsson – The Reykjavík Forestry Association

Dialogue:

Garðar Eyjólfsson – IAA

Jóhannes Dagsson – IAA

Pröstur Eysteinnsson – Icelandic Forest Service

Rauða torgið 12.00–12.30

Ráma – þátttökuverk

Ráma kannar umbreytingu og blöndun á hlutverkum tónlistarlegra eininga/þátta eins og tónskáld, flytjandi, skor, áheyrandi og nútur. Mannhausar verða að nótnahausum og rýmið umbreytist í skor þar sem hreyfing hausa verður að túlkanlegum táknum fyrir flytjendur. Hutverk áheyrenda umbreytist þannig í virka þátttöku í gegnum verðandi skor. Verkið rannsakar því ólínuleika, hlutverkabjöggun, rýmistúlkun og svörun (víxlverkun) innan tónlistarformsins.

Verkið er flutt og samið af **Berglindi M. Tómasdóttur, Einari Torfa Einarssyni, Tinna Þorsteinsdóttur og gestum Hugarflugs**.

Stofa 53 12.30–14.00

Stafrænar sviðslistir

Gréta Kristín Ómarsdóttir, Ragnheiður Harpa Leifsdóttir og Sigurjón Bjarni Sigurjónsson

Síðastliðið sumar vann hópur innan sviðslistadeildar að rannsókn á stafrænum sviðslistum. Verkefnið var unnið með styrk frá Nýsköpunarsjóði námsmanna, undir leiðsögn Steinunnar Knútsdóttur, deildarforseta. Rannsóknin er enn á frumstigi og hófst hún á kortlagningu á notkun og áhrifum stafrænna miðla í íslensku leikhúsi síðustu 5 ár. Með stafrænni byltingu þenst rými leikhússins út; augnablikið og nándin verða margslungari; staða áhorfandans breytist. Hvernig segjum við sögur? Er hið stafræna hið nýja lífræna?

Stofa 54 12.30–14.00

Tilviljanastofan**Vigdís Jakobsdóttir og Guðbjörg R. Jóhannesdóttir**

Við fáum engu um tilviljanir ráðið. En við getum valið að gefa okkur þeim á vald.

Hvernig getum við veitt tilviljunum í kringum okkur aukna athygli og fylgt þeim eftir?

Þegar tilraun er framkvæmd vitum við hvert við viljum komast. Við stýrum tilraun.

Tilviljanir lúta engri stjórni eðli málsins samkvæmt.

En við getum veitt þeim athygli fylgt þeim eftir leyft þeim að leika sér með okkur skapa með okkur án tilgangs eða fyrirfram gefins áfangastaðar af því bara.

Eru tilraun og tilviljun systur?

Hvernig getum við veitt því líkamlega viðbragði sem við finnum þegar tilviljanir henda okkur aukna athygli í listrænum og vísindislegum tilraunum okkar?

Dyr Tilviljanastofunnar verða opnaðar á Hugarflug. Þar takast gestir á við verkefni þar sem þeir leyfa tilviljunum að ráða og sjá hvert þær leiða þá.

Stofa 55 12.30–14.00

Þekkingarsköpun í myndlist**Anna Líndal: Þekkingarsköpun í myndlist, bergmoli og undarlegt samhengi hlutanna**

Í erindinu mun Anna Líndal velta fyrir sér möguleikum myndlistar til að miðla þekkingu. Erindið hverfist í kringum hvernig myndlist meðhöndlar samtímann og efnisgerist á einn eða annan hátt í menningarlegu samhengi. Samkvæmt hugmyndum listgagnrýnandans Nicolas Bourriaud eru listamenn að kanna umheiminn á óhefð-

bundinn hátt. Bourriaud hefur notað þá aðferð sem sýningarstjóri að varpa fram ákveðnum spurningum sem listamenn bregðast síðan við með aðferðafræði myndlistar. Undanfarið misseri hef ég verið að skoða smávægileg fyrirbæri, einskonar tíst sem verða á einhvern hátt birtingarmynd af atburðarás sem hefur verið okkur hulin. Sem dæmi eru grænlenkir steinar sem fundist hafa í Surtsey. Steinarnir bárust með ísjökum sem flutu frá Grænlandi á Íslandsmið og bráðnuðu þar. Með eldsumbrotunum við myndun Surtseyjar þá hentist grjótið með gosefnunum af sjávarbotni upp á eyjuna og endaði (með aðstoð vísindamanna) á Náttúrufræðistofnun Íslands. Ferðalag þessara grænlenksku steina til Íslands var efniviður í verki sem ég sýndi á Grænlandi sl. sumar. Rannsókn á afmörkuðu fyrirbæri getur varpað ljósi á heild. Jafnvel bergmoli við Grænland getur ferðast langa vegu og fengið samastað í nýju landi. Tengingarnar geta verið óvæntar og atburðarásin flóknari en við fyrstu sýn. Hvort sem við erum að tala um lifandi náttúru eða samfélagslegar hefðir getur atburðarásin vafið sig í gegnum margslungið og ógagnsætt kerfi. Lítil steinn og saga hans getur verið birtingarmynd fyrir stærra samhengi.

Í erindinu mun Anna Líndal velta fyrir sér rannsóknartengdum vinnuaðferðum frá sjónarhóli myndlistarmanns og rýna í eigin verk. Áherslan er á aðferðafræði myndlistamanna og möguleika fagsins til að að vera afgerandi afl í þekkingarmiðlun.

María Dalberg: Hugurinn í mynd, mynd í huganum

Ég ætla að draga fram hugtök sem hafa örvað mig í mínu listrænu ferli. Þau eru „intuition“ og „duration“ eftir Bergson og „movement–image“ og „time–image“ eftir Deleuze. Þar sem þetta eru stór og flókin hugtök þá dreg ég fram einungis þá hluta innan þeirra sem eru í beinum tengslum við eigin verk. Undanfarið hef ég verið að skoða ólíka rytma innan hreyfinga líkamans eins og þegar ég blikka augunum eða hreyfi fót í taktíska hringi. Í tengslum við þessa ólíku rytma hef ég skapað hljóð–ljóð þar sem ég les upp orð sem fylgja takti innan líkamans og mynda heild innbyrðis. Ég mun sýna vídeóbrot sem byggir á þessum athugunum á rytma innan líkamans og á hljóð–ljóði og mun setja vídeóið í samhengi við fyrrnefnd hugtök.

Helga Þórsdóttir: Leiðin inn að – myndverk Þóru Sigurðardóttur

Erindi mitt fjallar um feril, umhverfi og viðfangsefni myndlistakonunnar Þóru Sigurðardóttur. Ætlunin er að skoða listheim áttunda áratugarins í Reykjavík: hver var hin ríkjandi kanóna og hvernig endurspeglar listsköpun Þóru þá arfleifð. Jafnframt verður farið yfir helstu áhrifavalda í dönsku listalífi níunda áratugarins.

Leitast verður við að greina myndheim Þóru út frá þeim viðfangsefnum sem liggja í listhlutum sjálfum. Myndlist Þóru kallast á við hugmyndir Gilles Deleuze, sem telur listhlutinn vera algjörlega áþreifanlegan í samtali sínu við heiminn. Viðfangsefni Þóru er formið, línan, efnið og framsetning þess. Þannig kallar myndheimur Þóru á viðtakandann einfaldlega sem efni, opið til skynjunar eins og það kemur fyrir.

Deleuze segir í viðtalsbroti sem nefnist R comme Résistance og mætti á íslensku kalla M eins og Mótstaða: „Listir eru til þess að halda aftur af klúrleika mannsins, ef þær vantaði byði ég ekki í efnislegt umhverfi okkar.“ Myndlist er þannig bókstafleg í efnislegu samspili sínu við heiminn. Það er einungis vitund áhorfandans sem vísar teikningum Þóru út fyrir efnislega veru sína og sveigir listhlutinn inn í persónulegt samhengi viðtakandans.

Þóra Sigurðardóttir er fædd árið 1954. Hún útskrifaðist úr kennaradeild Myndlista- og handíðaskóla Íslands árið 1979 og úr grafíkdeild skólans árið 1981. Þóra sótti framhaldsnám í jósku listakademíunni í Árósum með áherslu á rými, málverk og skúlptúr. Þaðan lauk hún námi árið 1991. Þóra á að baki á annan tug einkasýninga ásamt fjölda samsýninga bæði innanlands og utan. Hún hefur einnig fengist við sýningarstjórnun og kennslu og hefur verið skólastjóri Myndlistaskólans í Reykjavík og Hönnunar- og handverksskóla Tækniskólans.

MA-land 12.30–14.00
Íslenska og letur

Leturfræði og málfræði, og ritun og lestur heyra saman á svipaðan hátt og líkami, hugur og sál. Í málstofunni verður letur skoðað út frá stöðu íslenskunnar í tæknilegu umhverfi fortíðar og nútíðar, auk þess að rýnt er í samband leturhönnunar, læsis og almennt og miðlunar á íslensku. Vettvangur rannsókna í leturfræði felur í sér möguleika allt

frá skoðun á formlegri, hefðbundinni og menningarlegri merkingu leturs að notkun þess til að ná áhrifum og tjá tilfinningar — og að gera tilraunir inn í framtíðina: Tungumál, inntak texta og merking, og formið sem inntakinu er gefið er óaðgreinanlegt.

Sigurður Ármannsson: Saga leturs í íslensku samhengi hönnunar

Sigurður er grafískur hönnuður, leturfræðingur og stundakennari við LHÍ.

Eiríkur Rögnvaldsson: Um stafrænt umhverfi íslenskunnar og framtíðarþróun

Eiríkur er prófessor í íslenskri málfræði við HÍ.

Baldur Sigurðsson: Letur og læsi

Baldur er dósent í íslensku við HÍ.

Dan Dougherty: Allegorical typographical expression and unique Icelandic characteristics (English)

This discussion examines the concept of considering specific typographical elements or typefaces themselves as allegorical or metaphorical vehicles through which certain perspectives and issues can be aesthetically or conceptually referred to, with specific focus on relevant contemporary Icelandic typefaces and their identifiable characteristics as examples of recognisable typographical allegories.

Að loknum erindum fer fram pallborð í umsjón **Godds**, prófessors í grafískri hönnun. Málstofustjóri er **Lóa Auðunsdóttir**, aðjúnkt.

Stofa 53 14.00–15.30

Tónlistarnám á 21. öldinni: Hvaðan komum við og hvert viljum við fara?

Innan menntunarfræða á öllum skólastigum hafa menn gert sér ljóst að með tækninýjungum, örum samfélagsbreytingum, þróun og aukningu fjölmenningsarsamfélaga, svo eitthvað sé nefnt, þurfi menntastofnanir að breyta viðteknum viðmiðum og hugmyndum um menntun. Þessar breytingar endurspeglast í menntastefnu hér á þar sem m.a. er lögð áhersla á að efla siðfræðimenntun, þjálfagagnrýna hugsun, sjálfbærni og miðlalæsi í öllu námi.

Markmiðið er að mennta fólk á öllum sviðum til þess að verða upplýstir og sjálfstæðir fagmenn/námsmenn sem líta á lífið sem námsvettvang (lifelong learners).

Segja má að tónlistarmenntun á háskólastigi hafi, á þessum tímum mikilla og hraðra breytinga í samfélaginu, lítið látið haggast. Að margra mati er það merki um stöðugleika og þess að bestu leiðir til menntunar tónlistarmanna séu löngu fundnar og þurfi ekki að breyta. Aðrir sjá þennan stöðugleika sem óþarflega mikla tryggð við hefðir og jafnvel afturhaldssemi.

Í ljósi þessa og þeirra breytinga sem orðið hafa á skipulagi tónlistarnáms á háskólastigi með tilkomu Lista-háskólans munu níu kennarar og stjórnendur við Listaháskólann varpa í örkyningum, fram sínu sjónarhorni á þróun tónlistarmenntunar á 21. öldinni. Í framhaldi kynninga verða umræður um málefnið.

Í málstofunni veltum við fyrir okkur spurningum eins og: Hvaða áherslu á að leggja á fræði og rannsóknir? Þróun kennsluhátta; frá kennslulíkaninu meistari læringur yfir í námssamfélag með samvinnu kennara, frumkvæði og sjálfstæði nemenda að leiðarljósi. Kennaramenntun og námsmenning (e. Learning cultures). Verða hefðir til af því eitthvað virkar eða af því við verðum með tímanum löt og leiðumst út í rútínu – eða hvortveggja? Skapandi samvinna í þverfaglegu teymi; hvernig virkjum við fjölþætta hæfileika sem sameinast í hóp jafnframt því að sneiða hjá vandræðum sem spretta af sjálfínu (e. The Ego).

Þátttakendur í málstofunni eru **Berglind María Tómasdóttir, Elín Anna Ísaksdóttir, Hróðmar I. Sigurbjörnsson, Kristín Valsdóttir, Tryggvi M. Baldvinsson, Sigurður Halldórsson, Þóra Einarsdóttir, Þorbjörg Daphne Hall.**

Stofa 54 14.00–15.30

Doing Language Together (English)

Julia Lockheart

My research shows that capturing design ideas in collaboratively agreed words and written structures enables the communication of emergent knowledge within and beyond design teams. My Approaches, Practices and Tools (APTs) slow down the process of emergent team knowledge production by focusing on the invention and co-definition of neologisms, and agreed and shared language,

which aids the articulation of practice through words. To capture emerging team knowledge, my workshops encourage participants to discuss their project through a series of APTs that involve an exploration of the relationships between collaborative ideas. This capture happens through APTs that employ drawing, mapping, diagramming, embodying and co-defining emergent words and ideas.

My talk will outline my practice-centred research study (2009–2015) which engages design teams in writing through the use of my flexible APTs. These APTs transform existing design knowledge and skills into autonomous languaging and writing practices. This enables participants to shape not only the structure of the language they use and the texts they create, but also their design practice, who they are, and the world in which they want to live. These designerly and writerly practices underline the student's agency and confidence in their knowledge of how to communicate and articulate their ideas, leading them to experience writing as a social act (Lunsford and Ede, 2012) and to be "experts in the experience domain" (Sleeswijk Visser et al, 2005:132) of doing language together. This positions creative practitioners as the creators and owners of their own language rather than trying to fit into conventional modes of communication. The research I will present has been explored through workshops that utilize APTs for collaborative writing and language practices for self-selecting design teams.

Other participants in this session are graduating **MA Design students, Dóra Ísleifsdóttir**, professor and MA programme director in design, and **Guðbjörg R. Jóhannesdóttir**, adjunct lecturer.

Stofa 55 14.00–15.30

Hugur og veruleiki – fyrstu metrar sköpunarferlis

Sköpunarferli á sér upphaf í einhverju sem stendur fyrir utan það og er oft skilgreint út frá einhverskonar niðurstöðu eða lokaafurð sem ekki er hægt að sjá hvar hófst fyrr en eftir að ferlinu er lokið. Fyrstu metrarnir einkennast því oft af óljósum og leitandi þreifingum og það er ekki fyrr en á seinni stigum sem þessar þreifingar taka á sig form og stefna að einhverskonar útkomu eða niðurstöðu.

Í málstofunni verður samband þessara fyrstu skrefa sköpunarferlisins, skrásetningar og rannsókna,

við lokaniðurstöðuna skoðað. Fyrstu stig vinnuferilsins eru viðkæm fyrir því hvernig þau eru skrásett (teikning, tungumál, ljósmyndun, vídeó, lifandi frásögn), því hver sá miðillinn sem valinn er hefur áhrif á innihaldið. Oft er ekki alveg ljóst hvað það er sem ætti að skrásetja hverju sinni. Þessi upphafsskref í ferlinu eru ekki síst áhugaverð vegna þess hversu margræð og óljós þau geta verið, og eins vegna þess að þau eru oft sá hluti sköpunarferlisins sem ber höfundu skýrast vitni. Það felst því óneitanlega nokkur þversögn í því að sá hluti höfundarverks listamanna sem er hvað mest afhjúpanði fyrir þeirra skapandi hug, skuli sjaldnast gæti í upplifun og veruleika verkanna.

Þátttakendur nálgast efnið útfrá sínum forsendum, leitast við að gefa innsýn inn í þennan hluta vinnu sinnar og velta upp spurningum um skrásetningu, úrvinnslu og framrás sköpunarferlisins: **Erling Klingenberg, Hekla Dögg Jónsdóttir, Hulda Stefánsdóttir, Jóhannes Dagsson og Ólafur Sveinn Gíslason.**

MA-land, 14.00–15.30

Listir til aðgerða: sögur af vettvangi

Erindin fjalla öll um verkefni sem framkvæmd hafa verið úti í samfélaginu og lúta að menntun til sjálfbærni.

Ásthildur Jónsdóttir skilgreinir hugtakið menntun til sjálfbærni og fjallar um sýninguna Ákall sem haldin var í Listasafni Árnesinga 2015.

Hugrún Þorsteinsdóttir fjallar um verkefni í framhaldsskólum þar sem lögð er áhersla á frumkvæði og hugvit nemenda á framhaldsskólastigi.

Guðrún Gísladóttir: Saga af vettvangi; Að gefa eigin umhverfi og náttúru gaum. Möguleikar list – og verkgreina til að virkja nemendur í að hafa áhrif á eigin framtíð.

Ása Hlín Svavarsdóttir og Vigdís Gígja Ingimundardóttir fjalla um samþættingarverkefni þar sem allar listgreinar tengjast saman í Waldorfskólanum Sólstafrir.

Ingiríður Harðardóttir fjallar um listasmiður fyrir börn sem haldnar voru í Grasagarði Reykjavíkur sumarið 2015.

Magnús Gylfi Gunnlaugsson fjallar um samstarfsverkefni grunnskólabarna og eldri borgara þar sem hönnun og endurnýting voru höfð að leiðarljósi.

Dr. Rósa Gunnarsdóttir fjallar um starf uppfinningaskólans og áherslur er tengjast menntun til sjálfbærni.

Stofa 53 16.00–17.30

Framtíðarsýn: samgöngur, borgir og tráma

Anna María Bogadóttir: Hugmyndin um framtíðarhúsnæði

Í erindinu verða íslensk íbúða- og byggðaþróunarverkefni skoðuð í alþjóðlegu samhengi og í ljósi ólíkra hugmynda um framtíðarhúsnæði. Bent hefur verið á að á næstu 20 árum þurfi að byggja um 2 milljarða íbúða til að svara fólksfjölgun og fólksflutningum til borga heimsins en ef litið er til takmarkana á landrymi og auðlinda jarðarinnar verða hús og íbúðir eins og við þekkjum þau í dag hvorki efnahagslega né umhverfislega raunhæf eða hagkvæm.

Hafsteinn Helgason: Lava Express – samgöngumáti til framtíðar

Lava express er verkefni sem snýr að skipulagningu og byggingu hraðlestar milli höfuðborgarsvæðisins og Keflavíkurflugvallar. Verkefnið hefur verið í undirbúningi í rúm tvö ár. Þróun verkefnisins og mögulega útfærslur hafa verið í höndum framsækinnna íslenskra fyrirtækja sem sjálf hafa staðið straum af kostnaði við verkið.

Lava express mun gjörbreyta ferðamáta Íslendinga sem og ferðamanna á þessari leið. Augljós samfélags- og umhverfislegur ávinningur fylgir verkefninu, enda lestin knúin af rafmagni sem framleitt er úr jarðhita sem liggur undir sporinu.

Um risavaxið verkefni er að ræða á íslenskum mælikvarða, sem óhjákvæmilega hefur í för með sér umhverfisrask og því mikilvægt að hefja umræðuna um verkið sem fyrst til að skapa sátt um framkvæmdina í samfélaginu. Slíkt verkefni mun óhjákvæmilega verða meðal kennileita Íslands og það fyrsta sem erlendir ferðamenn sjá þegar þeir koma til landsins og því margvísleg tækifæri fyrir áhugaverða hönnun af ýmsu tagi.

Í erindinu mun Hafsteinn fjalla um verkefni í heild sinni, og varpa fram mikilvægi samfélagslegrar ábyrgðar þeirra sem að því standa sem og siðferðislegum hugleiðingum.

Sigrún Alba Sigurðardóttir:

París — stórborgin sem tráma

Í fyrirlesturinum verður fjallað um stórborgina París sem lifandi og ófyrirsjáanlegt afl. Fjallað verður um upplifun,

ímyndir og raunveruleika og ólíkar aðferðir listamanna, einkum ljósmyndara, rithöfunda og kvikmyndagerðarmanna, til að miðla reynslu sinni af borginni. Skoðað verður hvernig stórborgin birtist hinum aðflutta nútímamanni sem trámatísk reynsla við lok 19. aldar og hvernig trámað tekur á sig mynd í hryðjuverkaógn samtímans. Í því samhengi verður sjónum beint að hryðjuverkunum 13. nóvember 2015, myndbirtingu þeirra atburða og úrvinnslu.

Stofa 54 16.00–17.30

Þróun sjálfbærs samfélags

Sjálfbærni felur í sér umhverfislega, hagræna, menningarlega og félagslega þætti sem skarast. Breytingar innan hvers þáttar hafa alltaf áhrif í öðrum. Það er mikilvægt að hafa í huga þann arð sem sameiginlegar auðlindir gefa af sér. Auðlindirnar þarf að vernda og nýta á skynsamlegan hátt. Í sjálfbæru samfélagi rýra bætt kjör okkar ekki kjör annarra eða draga úr möguleikum þeirra til að bæta kjör sín. Til þess að stuðla að sjálfbæru samfélagi verðum við að vinna að því að ekki sé gengið á náttúruauðlindir. Leggja þarf áherslu á að koma á framfæri þekkingu sem hjálpar fólki að nota náttúruna skynsamlega. Áskorun mannsins felst m.a. í því að hagþróun taki tillit til félagslegra og umhverfislegra þátta. Náttúruauðurinn er verðmætur og forsenda lífs okkar á jörðinni. Því er mikilvægt að auka skilning allra og stuðla að því að ekki sé gengið á hann. Það er ekki rétt að ræða einungis um umhverfismál því það þarf ávallt að taka mið af samfélaginu. Oftast eru skýr tengsl á milli menningar og sjálfbærni en menning getur haft rík áhrif á hegðun, neyslumynstur og framleiðsluhætti. Þekking er nauðsynleg forsenda fyrir sjálfbæru samfélagi og ætti að marka gildismat okkar og ákvarðanatöku. Flestum er eðlislægt að leita sér þekkingar og hefja sig þannig upp yfir aðstæður í umhverfinu. Með aukinni þekkingu á heiminum lærum við hvernig allt í náttúrunni tengist. Þekkingin gerir einstaklingum kleift að uppgötva eigin hlutdeild í náttúrunni og samfélaginu sem er forsenda þess að viðkomandi geti tengt á milli atburðarása og séð viðburði í samhengi.

Í hringborðsumræðunum munu **Allyson Macdonald, Ari Trausti Guðmundsson, Árni Stefán Árnason, Bjartmar Alexandersson, Guðrún Tryggvadóttir, Jóhann Björnsson, Kristján Leósson, Margrét S. Eyvindardóttir,**

Ólöf Ágústína Stefánsdóttir, Ósk Vilhjálmsdóttir, Sigurður Björnsson og Tinna Gunnarsdóttir ræða við þátttakendur um hvað þau telja mikilvægt að leggja áherslu á í þróun sjálfbærs samfélags.

Ásthildur B. Jónsdóttir og Kristín Ísleifsdóttir

stýra umræðum, en þær eru meðlimir í rannsóknahópi um menntun til sjálfbærni, sem starfar undir hatti Rannsóknastofu í listkennslufræðum við Listaháskólann.

Stofa 55 16.00–17.30

Veggir, svið og flutningur

Karina H. Morero: Four White Walls and a Grey Floor — The Exhibition Space Then, Now and Tomorrow? (English)

In his thought-provoking book 'Inside the White Cube' published in 1976, Brian O'Doherty questions the effects and implications of the modernist, white-walled gallery — namely it's non-imposing, enclosed, timeless framework; properties all of which were presented as being the ideal setting for art installations and exhibitions. Today, some 40 years after the book's publication, I would like to follow this line of inquiry to question the prevailing use of the white cube within the contemporary art context.

Relying on O'Doherty's idea of the white cube 'as a context itself', and taking into account some of the changes that have occurred in the art world to this day, my focus will be on the political and artistic context of the gallery. I will also discuss the intersection of private and public in art institutions, and the advent of the curator, a position which is not greatly reflected upon in the book. Could the contextual prevalence of the white cube be considered obsolete in the contemporary context, especially when the role and professionalisation of the curator is taken into consideration? Has the 'four, white walls and a grey floor' context changed, or merely strengthened, further impairing the initial offer of a space dedicated to conceptual and artistic freedom? Could we make sense of and justify the ongoing application of the white cube by merely considering its practical properties? Or, has the white cube's role shifted? Once providing art with a clean slated backdrop, does it now offer the curator a space for artistic exploration and research in contemporary context?

Njörður Sigurjónsson: Er símfóníuhljómsveitin dauð? Hlutverk ádeilu í stefnumótun listfyrirtækja

Á síðustu árum og áratugum hafa verið settir fram dómar af ýmsum toga um að símfóníuhljómsveitin sem menningarfyribæri sé risaæðla, úr sér gengin, í andaslitrunum eða dauð. Fylgja slíkum fullyrðingum iðulega leiðir sem hljómsveitinni beri að fara og hún ýmist „finni aftur tilgang sinn“ eða „finni sér annað hlutverk“. Á sama tíma eru þó teikn um að símfóníuhljómsveitin standi vel í samtímanum hvað varðar fjölda hljómsveita á heimsvísu, nýsköpun, gæði, vinsældir áheyrenda og aðstöðu. Hrakspár og deilugirni (pólemík) eru mikilvægur hluti stefnumótunarorðræðu og í þróun menningarstofnana er opinbert dómsdagstal hugsanlega meira áberandi en í mörgum öðrum geirum. Í erindinu er gerð grein fyrir ólíkum uppruna dánarvottorða símfóníuhljómsveitarinnar og kannað hver mögulegur tilgangur þeirra sé í samhengi listrænnar þróunar og stefnumörkunar.

Pétur Jónasson: Memorizing Contemporary Music — Strategies and Memory Types: An exploratory, phenomenologically informed multiple case study (English)

Soloists usually perform from memory. However, it seems acceptable to play contemporary music from the score, the common assumption being that it is harder to memorize than other repertoire. But is it indeed harder? Empirical research on the memorization processes of contemporary music is scarce. Here, light is cast light on the topic by exploring what strategies and what types of memory musicians employ when memorizing contemporary works. In a pilot study, three advanced guitar students were asked to learn two short pieces – one traditional, the other contemporary (i.e. atonal, rhythmically complex)– within a restricted time frame. They commented on the process, marked their scores and, subsequently, performed them from memory. The sessions were audio and video recorded in presence of the first author who, while observing the process, engaged in dialogue with the participants. A main study was then performed, using the same methods but involving only one, longer, more complex contemporary piece. Data were analysed using Interpretative Phenomenological Analysis. Results from the pilot study showed that participants

found it easier to memorize the contemporary piece, in spite of its considerably greater rhythmic and musical complexity. The main strategy used by all participants for both music genres was the segmented, but participants differed as to memory types; one relying on aural, kinaesthetic and emotional memories, another on aural and kinaesthetic, the third on visual memory. All were successful at memorizing the longer work. No differences were noted between studies as regards memory types nor main strategies. It seems that the novelty of the contemporary material and the strategies needed for deciphering complex rhythms made it easier to memorize the contemporary pieces than the traditional work. The participants' dialogues with the researcher and the development of meta-cognition through reflecting upon their own practicing and learning, functioned as a self-teaching method.

Rauða torgið 17.30–18.00

Eftirmál / Epilogue

Sameiginlegar umræður þar sem ráðstefnugestir deila lærdómi, skynjun og gagnrýni um upplifun sína á ráðstefnunni, undir stjórn **Einars Torfa Einarssonar**, aðjúnkts í tónlistardeild. Aðilum af fagvettvangi, nemendum og öðrum málsmetandi aðilum er sérstaklega boðið sem álitsgjöfum á þennan ráðstefnulið, auk þess sem ráðstefnugestir allir eru hvattir til að taka þátt.

Plenary session, where conference guests share their experience and reflections on the conference program. Selected professionals and students are invited as commentators to this session, in addition to the anticipated participation of other conference guests.

Chaired by **Einar Torfi Einarsson**, Adjunct Lecturer, Department of Music.

UM HUGARFLUG / ABOUT HUGARFLUG

Hugarflug er árleg ráðstefna Listaháskólans og er nú haldin í fimmta sinn. Markmið ráðstefnunnar er að skapa vettvang fyrir faglega og gagnrýna umræðu um þekkingarsköpun með áherslu á listrannsóknir og þann fjölbreytileika sem einkennir nálgun, aðferðir, efnistöð og miðlun á sviðinu.

Hugarflug býður upp á tækifæri til tengslamyndunar í akademísku samhengi hinna skapandi greina og leiðir saman starfsmenn skólans, nemendur, stundakennara og starfandi listamenn, hönnuði, sýningarstjóra, listræna stjórnendur og fræðafólk á sviði menningar, lista og menntunar.

Hugarflug, the 5th annual conference organized by Iceland Academy of the Arts, is an important platform for a critical discussion on the production of knowledge, focusing on artistic research and the wide array of methods, subjects and forms of dissemination in this emerging field.

Hugarflug offers a unique networking opportunity for professionals in the creative, cultural and arts sectors, bringing together faculty members, students, part-time lecturers, alumni, artists, designers, curators, artistic directors and academics.

RÁÐSTEFNUNEFND**Dr. Berglind María Tómasdóttir**

aðjúnkt og fagstjóri við tónlistardeild

Dr. Einar Torfi Einarsson

aðjúnkt við tónlistardeild

Dr. Guðbjörg R. Jóhannesdóttir

aðjúnkt við hönnunar- og arktiektúrdeild og listkennsludeild

María Dalberg

MA nemi í myndlist

Ólöf Gerður Sigfúsdóttir

forstöðumaður rannsóknþjónustu

Tinna Gunnarsdóttir

